

РЕШЕНИЕ

№ 14990

гр. София, 01.05.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 42 състав, в
публично заседание на 06.03.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Калин Куманов

при участието на секретаря Росица Б Стоева, като разгледа дело номер **10248** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145-178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) и чл.84, ал.3 във вр.с чл.75, ал.1, т.2 и т.4 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ). Образувано е по жалба на Б. О. Н., гражданин на С., [дата на раждане], ЛНЧ: [ЕГН], подадена чрез адв.Л., срещу Решение № 10502/03.10.2024 г., издадено от Председателя на Държавната агенция за бежанците, с което на оспорващия е отказано предоставяне статут на бежанец и хуманитарен статут.

С жалбата се иска отмяна на решението като незаконосъобразно, немотивирано, постановено в противоречие с административно-производствените правила и материалния закон. Жалбоподателят се оплаква, че административният орган не е обсъдил посочените от него факти и причините, поради които изпитва страх да се завърне в С.. Навежда доводи за повърхностно провеждане на административната процедура. Позовава се на принципа за забрана за връщане. Отрича извода на административния орган за липса на предпоставките за предоставяне на статут. Счита, че бежанската му история сочи, че същият попада в хипотезата на чл.8 и чл.9, ал.1 ЗУБ за предоставяне статут на бежанец и хуманитарен статут. Моли Съда да отмени оспореното решение и да укаже на административния орган да постанови решение, с което да му предостави бежански или хуманитарен статут. В с.з. жалбоподателят се явява лично и с пълномощника си адв.Л., която моли Съда да уважи депозираната жалба.

Ответникът – Председателят на ДАБ, в с.з. чрез юк.К. моли Съда да отхвърли жалбата като неоснователна и недоказана.

Съдът намира за установено от фактическа страна следното:

Административното производство е образувано по молба за международна закрила вх.№ ОК-13-917/04.06.2024 г. по описа на РПЦ-С., подадена от Б. О. Н., гражданин на С., [дата на раждане] в с.А., обл.Х., етническа принадлежност: кюрд, вероизповедание мюсюлманин-сунит, семейно положение - женен. Чужденецът е получил копие от Указания за правата и задълженията на чужденците, подали молба за закрила в Република България, включваща пояснения относно производството за предоставяне на международна закрила; относно последваща молба за международна закрила; относно връчване на решенията в превод на арабски език, в потвърждение на което на последната страница на екземпляра им на български език се е подписал лично. Съставена е Евродак дактилоскопна карта реф.№ BR112C2406040003 и му е генериран ЛНЧ: [ЕГН].

На 11.06.2024 г. с жалбоподателя е проведено интервю, обективизирано в Протокол рег.№ УП-23505. От интервюто се установява, че Б. О. Н. мотивира молбата си за международна закрила с това, че животът в С. е много труден, няма работа и прехрана за семейството му. В селото му няма ток и вода, започнали сражения между кюрдите и арабите, но той стои далеч от политиката. Сирийският гражданин е разказал, че е напуснал С. със семейството си нелегално за Турция. В Турция не са имали проблеми с властите, но турската държава отказвала да регистрира граждани на С.. Семейството му е останало в Турция. В България е влязъл нелегално, с помощта на трафикант. Посочил е, че в С. не е бил задържан или арестуван, не е имал проблеми заради етническата си принадлежност и изповядваната от него религия. Не е членувал в политически партии, нито във военни организации. Чужденецът е заявил, че в С. живее баща му, а майка му, петте му сестри и четиримата му братя са в Германия.

В заключителната част на протокола от проведеното интервю е отразено, че интервюто е проведено на разбираем за него език, че разбира смисъла на написаното и не отправя възражения и допълнения по него. Интервюто е проведено в присъствието на преводач, което е удостоверено с положен от него подпис.

В хода на административното производство е получено становище от ДАНС, с което специализираният орган е посочил, че не възразява да бъде предоставена закрила в РБългария на лицето, в случай че отговаря на изискванията на ЗУБ.

В хода на административното производство е приета Справка вх.№ ЦУ-1852/27.08.2024 г. относно С. – общо положение в страната, актуална политическа и икономическа обстановка.

В Становище рег.№ УП-23505/27.09.2024 г. на мл.експерт в РПЦ-Х. е посочено, че предвид съвкупната преценка на доказателствата по преписката, кандидатът на отговаря на законовите изисквания за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут.

При тази обстановка е постановено обжалваното решение, с което на молителя е отказано предоставяне статут на бежанец и хуманитарен статут по смисъла на чл.8, ал.1 и чл.9, ал.1 ЗУБ поради липса на материалноправните основания за това. Председателят на ДАБ е приел, че общата обстановка в С. не дава основание за страх от преследване по смисъла на причините, изброени в чл.8, ал.1 ЗУБ. Изложените мотиви и факти по време на интервюто също не представляват основания за получаване на статут на бежанец. Причините за напускане на страната по произход са от личен характер, спрямо заявителя няма осъществено преследване, нито съществува риск от бъдещо такова. Административният орган е приел, че чужденецът не е бил подложен на преследване. Молителят не е осъждан, не е бил преследван от официалните власти както в С., така и в Турция, нито е заплашван или преследван по етнически или религиозни причини в С., така и в Турция. В хода на административното производство не са установени факти, които да обуславят необходимостта от предоставяне на бежански статут на жалбоподателя. Анализът на фактите и изявленията на чужденеца по време на проведеното

интервю налага извода, че в конкретния случай не става въпрос за лице, нуждаещо се от международна закрила, а за "мигрант". Административният орган е приел, че не са налице и предпоставките за представяне на хуманитарен статут, тъй като молителят не е бил принуден да напусне С. поради реална опасност от тежки посегателства, като смъртно наказание или екзекуция, нито като изтезание, нечовешко или унизително отнасяне. Прието е, че спрямо молителя не е налице заплаха поради наличие на ситуация на безогледно насилие в държавата и по произход. Обсъдена е подробно представената официална справка за страна по произход на молителя. Административният орган е направил заключение, че посочените лични мотиви на молителя не могат да бъдат оценени като хуманитарни с оглед предоставяне на статут по чл.9, ал.1 ЗУБ. Административният орган е приел, че по отношение чл.9, ал.8 ЗУБ, където се произнася в условията на оперативна самостоятелност, посочените от чужденеца лични мотиви за желанието му да получи статут не се оценяват като хуманитарни с оглед предоставянето на хуманитарен статут.

В хода на съдебното производство се представиха следните писмени доказателства:

От ответника в с.з. от 06.03.2025 г. - справка вх.№ МД-02-60/24.01.2025 г. относно актуалното положение в С..

По реда на чл.176 ГПК жалбоподателят направи изявление, в което заяви, че като кюрди искат да говорят своя език. В родната му област има размирици. Иска да остане в България, по професия е шивач и ще търси работа в тази област. Дошъл е в България чрез каналджии нелегално през Турция. Ако се върне в страната си, има сериозна опасност да бъде убит. Съпругата му и четири му деца са останали в Турция, тъй като каналджиите са искали много пари и за тях, а той е нямал за всички. Ако получи статут, ще поиска да се събере със семейството си.

При така установеното от фактическа страна Съдът стигна до следните правни изводи:

Оспореното решение е връчено на молителя на 11.10.2024 г., жалбата е подадена на 14.10.2024 г., видно от поставения върху същата рег.№ УП-23505, поради което същата е процесуално допустима.

Съдът намира, че решението е издадено от компетентен орган по смисъла на ЗУБ – Председателя на ДАБ. При издаването на акта е спазена предвидената в закона форма, не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила и на материалния закон. В процедурата не са нарушени чл.75, ал.2, изр.1 ЗУБ, както и материалноправната разпоредба на чл.9, ал.1, т.3 ЗУБ.

Производството е протекло при стриктно спазване на процедурите, регламентирани в закона и приложимата европейска директива – проведено е лично интервю с молителя в присъствието на преводач. По време на интервюто на чужденеца е предоставена възможност да изложи съображенията си относно неговата молба за предоставяне на международна закрила пред лице, което има правомощия по силата на националното право за провеждането на подобно интервю. Осигурени са всички условия, които дават възможност на кандидата да изложи основанията за своята молба по последователен начин. Интервюто е проведено от интервюиращ орган, който е отчел личните и общите обстоятелства във връзка с молбата на търсещия закрила, който е бил в състояние да гарантира подходящо общуване между кандидата и лицето, което провежда интервюто, избран е преводач, който да е в състояние да гарантира подходящо общуване между кандидата и лицето, което провежда интервюто. Общуването се осъществява на предпочетения от кандидата език, освен ако няма друг език, който той разбира и на който той е в състояние да общува ясно. Когато това е възможно, държавите-членки предоставят преводач от същия пол, ако кандидатът е поискал това, освен ако решаващият орган няма причини да смята, че искането е на

основания, които не са свързани със затруднения от страна на кандидата да представи изчерпателно основания за молбата си. От своя страна на проведеното интервю, кандидатът е дал обяснения, свързани с неговата бежанска история, интервюто е обективизирано в протокол от проведеното интервю. Оспорващият е подписал протокола, като текстът е бил преведен на разбираем за него език, отново с помощта на преводач от арабски език.

Производството е приключило без забавяне, изготвено е становище от страна на интервюиращия орган съобразно преценка на събраните по преписката доказателства, с което е предложено на оспорващия да бъде отказан статут на бежанец и хуманитарен статут.

Относно статута на бежанец:

Молбата на жалбоподателя за предоставяне статут на бежанец не доказва, че той има основание да се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение в страната си по произход. Съгласно чл.8, ал.1 ЗУБ статут на бежанец се предоставя на лице, което основателно се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. По смисъла на чл.8, ал.4 от закона преследване е нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество или повторяемост. В настоящия случай от проведеното интервю се установява, че той не е имал проблеми с официалните власти в страната по произход, не е бил арестуван, не е осъждан, не е членувал в политическа партия, не се интересува от политика, не е имал конкретни проблеми заради изповядваната от него религия, върху него и негови близки и роднини не е оказвано насилие от официалните власти в С.. Причините от личен характер за напускане на страната по произход не представляват преследване по смисъла на чл.8, ал.4 ЗУБ и не са основание за предоставяне статут на бежанец.

От събраните по делото доказателства не се доказва наличие на преследване или основателен страх от преследване поради неговата раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическото му мнение и/или убеждение. В тази връзка правилни са изводите за липса на законовите предпоставки за предоставяне на статут на бежанец, предвидени в чл.8 ЗУБ.

Съдът намира, че събраните в съдебното производство доказателства, при приложение на глава II, § 62 от Наръчника по процедури и критерии за определяне статут на бежанец, издаден от службата на Върховния комисариат на ООН за бежанците, сочат на извод, че жалбоподателят е "мигрант" (лице, което по причини, различни от изброените в определението за бежанец, дадено в Женевската конвенция от 1951 г. и Протокола от 1967 г., доброволно напуска страната си, за да се засели другаде), а не лице, търсещо закрила поради обстоятелствата по чл.8, ал.1 ЗУБ.

По така изложените съображения законосъобразен се явява изводът на административния орган за липсата на материалноправни предпоставки в процесната хипотеза за прилагане на чл.8, ал.1 ЗУБ за предоставяне статут на бежанец.

Относно хуманитарния статут:

Съдът счита, че не са налице предпоставки за предоставяне и на хуманитарен статут по чл.9, ал.1, т.3 ЗУБ. Такъв статут се предоставя на чужденец, принуден да напусне или да остане извън държавата си на произход, тъй като в тази държава е изложен на реална опасност от тежки посегателства като смъртно наказание или екзекуция, изтезание или нечовешко или унижително отнасяне, или наказание, тежки заплахи срещу живота или личността му, като гражданско лице,

поради насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт.

При преценката за наличието на основание за предоставяне на хуманитарен статут, изразяващо се в тежки заплахи срещу живота и личността на чужденеца като цивилно лице поради безогледно насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт, следва да се съобрази задължителното тълкуване на чл.15, б."в" от Директива 2004/83/ЕО, дадено в Решение от 17 февруари 2009 г. по дело № С-465/07 /М. Е. and Noor Е. vs Straatssecretaris van J. /на разширен състав на Съда на Европейските Общности, по отправено от холандска страна преюдициално запитване за приложението на чл.15 б."в" от Директива 2004/83/ЕО на Съвета (приложимо и по отношение на действащата вече Директива 95/2011). В него е посочено, че съществуването на тежки и лични заплахи срещу живота или личността на молителя за субсидиарна закрила не е подчинено на условието последният да представи доказателство, че той представлява специфична цел поради присъщи на неговото лично положение елементи. Конкретизирано е, че съществуването на такива заплахи може по изключение да се счита за установено, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални власти, сезирани с молба за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държава-членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхната територия се излага на реална опасност да претърпи посочените заплахи. Също така, имайки предвид мотивите на решението по дело № С-465/07, въпреки че не е необходимо кандидатът да е персонално застрашен, за да се ползва от защита по чл.9, ал.1, т.3 ЗУБ, то в колкото по-голяма степен кандидатът е в състояние да докаже, че е конкретно засегнат, поради фактори, свързани със специфичните му лични обстоятелства, толкова по-ниска степен на насилие е необходимо да бъде установена, за да му бъде предоставена субсидиарна закрила и съответно - колкото по-малко той е в състояние да покаже, че лично би бил обект на насилие, толкова по-голяма степен на насилие следва да бъде установена.

В разглеждания случай жалбоподателят е напуснал доброволно, а не поради опасност да бъде осъден на смъртно наказание или екзекуция или пък да бъде подложен на изтезание или нечовешко или унижително отнасяне или наказание.

Сигурността на държавата по произход търпи непрекъснато развитие и промяна, като всеки решаващ орган или съд следва да отчита ситуацията такава, каквато е към момента на решаване на спора пред него. В този смисъл и доказателствата за действителното положение, от които да се направи извод за сигурността за живота на търсещия убежище, следва да са актуални.

За да отхвърли молбата за закрила, решаващият орган се е позовал както на твърденията в интервюто, така и на фактите, които се съдържат в справките за С. на дирекция "Международна дейност" в ДАБ. На основание чл.21, т.8 от Устройствения правилник на ДАБ тази дирекция събира, поддържа и актуализира база данни за държави по произход и за трети сигурни държави, включваща обща географска, политическа, икономическа и културна информация, информация за правната уредба и за спазването на правата на човека.

В случая се установява от представените справки, че след като жалбоподателят е напуснал С., в страната са настъпили сериозни обществено-политически промени. Според представената справка МД-02-60/29.01.2025 г., на 27 ноември 2024г. различни бунтовнически групи от С. С., под ръководството на ислямската група "Х. Т. алШам" (Н. Т. al-S., HTS), заедно с подкрепяни от Турция милиции, започват настъпление към региони под правителствен контрол и успяват да превземат големи територии. На 8 декември 2024 г. водените от HTS бунтовници обявяват, че са влезли ви в [населено място] и са освободили задържаните в най-известния затвор в страната "С.". Б. А. се е оттеглил, отлетял е за Русия, където е получил убежище, а лидерът на HTS А. М. ал Г. е пристигнал в Д.. На 9 декември 2024 г.

бунтовниците заявяват, че техните сили са близо до установяване на пълен контрол над Д..

Според представената справка представители на бившия сирийски режим продължават да се помиряват и да уреждат статута си с временното правителство на страната. Военен персонал на бившия режим, лица, призовани за задължителна служба, се явяват в центрове за уреждане на статута в голяма численост в дните, откакто "Х. Т. ал Ш." обявява обща амнистия. На 21 декември 2024 г. Сирийският вестник Al W. съобщава, че най-малко 34 000 бивши членове на режима на А. са подали заявления за уреждане на статута си в центрите в осем провинции, като най-малко 20 000 от тези кандидати произхождат от "крепостите" на бившия режим в провинциите Л. и Т..

На 19 декември 2024 г. генералният секретар на ООН А. Г. говори пред репортери, потвърждавайки ангажимента на ООН да подкрепя С. през предстоящия преходен период. Специалният пратеник на ООН за С., г-н Г. П., посещава Д. за среща с лидерите на фракциите в С., включително "Х. Т. ал Ш." (HTS), където отбелязва, че има много надежда сред цивилните за началото на нова С.. Нова С., която в съответствие с резолюция 2254 на Съвета за сигурност ще приеме нова конституция, която ще гарантира, че има социален договор, нов социален договор за всички сирийци. В бюлетин на Върховния комисариат за бежанците на ООН (ВКБООН) от 2 януари 2025 г. се посочва, че според оценки на Комисариата, от 8 декември 2024 г. насам 115 000 сирийци са се завърнали обратно в С.. На 6 януари 2025 г. Световната здравна организация (С.) осъществява първата за 2025 г. трансгранична мисия на ООН в С. С., провеждайки обучение за парамедици в А., Северно А.. През следващите дни са планирани допълнителни трансгранични мисии от Турция, а през 2024 г. ООН е изпълнила общо 386 трансгранични мисии в С. С. - средно 30 мисии на месец, предимно за наблюдение на проекти, извършване на оценки и ангажиране на общности. След идването си на власт новото ръководство на С. се ангажира да защитава правата на малцинствата.

ВКБООН и партньорските организации увеличават хуманитарната помощ, за да задоволят потребностите на завърналите се сирийци.

Датата, към която следва да се преценява ситуацията в държавата на произход по отношение наличието на обстоятелствата по чл.9, ал.1 ЗУБ е датата, когато Съдът се произнася по случая.

В тази връзка Съдът установи, че на 18 февруари 2025 г. след провеждане на преговори Сирийските демократични сили (S. D. F., SDF) се съгласяват да интегрират своите военни сили и граждански институции в структурата на новото сирийско правителство. Ръководените от кюрдите SDF и Сирийският демократически съвет (SDC) се споразумяват да интегрират своите военни сили в армията на новото сирийско правителство.

На 2 март 2025 г., съгласно изявлението на сирийското президентство, новите власти в С. обявяват сформирането на седемчленен комитет за изготвяне на конституционна харта за управление на прехода към демокрация. Новите власти са съсредоточени върху възстановяването на С. и нейните институции след отстраняването от власт на Б. А. на 8 декември 2024 г. и на продължилото над половин век управление на семейството му и 13 години на опустошителен конфликт.

Съдът взе предвид статия на BBC N. от 09 март 2025 г., според която лидерът на С. А. ал Ш. обещава да потърси отговорност на всеки, замесен в нараняване на цивилни след дни на сблъсъци, при които се твърди, че сирийските сили за сигурност са убили стотици цивилни от алаутското религиозно малцинство.

На 13 март 2025 г. временният президент на С. подписва конституционна декларация, обхващаща петгодишен преходен период, която урежда разделението на властите, съдебната независимост и гарантира правата на жените, свободата на изразяване и свободата на медиите. Сирийският президент. Обявява преходно правителство, назначавайки 23-ма министри в нов разширен и приобщаващ кабинет, в който са включени и представители на християнското малцинство. През март е приета и конституционна декларация, предназначена да служи като основа за междинния период, ръководен от А. ал Ш..

Според бюлетина на ВКБООН към 27 март 2025 г. около 371 900 души са се завърнали в С. през съседните държави от началото на декември 2024 г. В допълнение близо 926000 души, които дотогава са разселени в С., се завръщат по домовете си.

От изложеното в справките следва, че не са налице данни ситуацията в С. да сочи на наличие на "вътрешен въоръжен конфликт" по смисъла на чл.9, ал.1, т.3 ЗУБ, който да е до степен на безогледност и/или повсеместност, т.е. да обхваща цялата територия на тази страна, както и живота, и здравето на всеки

цивилен, намиращ се на тази територия, сам по себе да е изложен на реален риск от посегателство. Т.е. не се доказва наличие на такъв вътрешен или международен конфликт на цялата или на част от територията на Сирийската арабска република, който да се обхваща от разширенията, дадени в решението от 17.02.2009 г. на Съда на Европейските общности (С.) по тълкуването на чл.15, б."в" от Директива 2004/83 ЕО (отм.). В самото решение също има изложени доводи в насока степента на насилие в С. и специфичното положение на жалбоподателя. Въпреки наличието на безредици в някои региони, включително въоръжени сблъсъци, обстановката не достига до наличието на "вътрешен въоръжен конфликт" по смисъла на чл.9, ал.1, т.3 ЗУБ, който да е до степен на безогледност и/или повсеместност, т.е. да обхваща цялата територия на тази страна, както и живота, и здравето на всеки граждан, намиращ се на тази територия сам по себе да е изложен на реален риск от посегателство.

Разпоредбата на чл.9, ал.2 ЗУБ уточнява, че тежките посегателства, изброени в ал.1 на същата норма, могат да възникнат от действия или бездействия на държавен орган или организация, на която държавата не може или не желае ефективно да противодейства. Освен че административният орган не е длъжен да извършва преценка и излага изрични мотиви относно чл.9, ал.2 ЗУБ, то и регламентираното в тази алинея уточнение е пряко свързано с ал.1, по която в процесното решение е извършена надлежна преценка.

При липса на други противопоставими доказателства, които да оборват фактическите изводи на ответника, Съдът не може да обосновава извод за основателност на молбата за предоставяне на статут на сирийския гражданин по реда на чл.9 ЗУБ.

Не се установява да са налице и основания, визирани в чл.9, ал.6 и ал.8 ЗУБ, за да се приема извод за предоставяне на такъв статут.

При постановяване на решението не е нарушен и принципът "non-refoulement" (забрана за връщане). Посоченият принцип е установен от чл. 33 от Конвенцията за статута на бежанците и е възприет и в действащия в Република България Закон за убежището и бежанците (чл. 4, ал. 3). Установено е че чуждият гражданин не е бил принуден да напусне страната си на произход поради наличието на заплаха за живота или свободата му или опасност от изтезания, жестоко, нечовешко или унизително отнасяне или наказание. Тези факти не се оспорват от жалбоподателя в проведеното интервю. Ето защо, след като завръщането на жалбоподателя няма да застраши неговите живот и здраве и няма да го постави в опасност от изтезания или нечовешко отношение, не е нарушен и принципът "non-refoulement".

Съдът намира, че не съществуват сериозни основания да се смята, че гражданско лице, върнато в страната или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си там се излага на реална опасност да претърпи тежки посегателства е реален риск за неговия живот и сигурност.

Противно на доводите изложени в жалбата и изявленията на процесуалния представител на жалбоподателя, административният орган обосновава е преценил, че не са налице предпоставките нито за предоставяне на статут на бежанец, нито предоставяне на хуманитарен статут с оглед на бежанската история и поведението на чужденеца. Правилно неговата бежанска история е обсъждана във връзка с чл.75, ал.2 ЗУБ, и правилни и законосъобразни са изводите на административния орган в тази насока.

С оглед на горното, жалбата се прецени от Съда като неоснователна и като такава следва да бъде отхвърлена.

Така мотивиран, Административен съд-София град,

Р Е Ш Е Н И Е :

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Б. О. Н., гражданин на С., [дата на раждане] , ЛНЧ: [ЕГН], срещу Решение № 10502/03.10.2024 г., издадено от Председателя на Държавната агенция за бежанците, с което на оспорвания е отказано предоставяне статут на бежанец и хуманитарен статут.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба пред Върховния административен съд, в 14-дневен срок от съобщението.

СЪДИЯ:

